

Posudek oponenta bakalářské práce

Oponent: *Mgr. KAMILA BLOVKA*
 Autor práce: *KATEŘINA VOKAČOVÁ*
 Studijní program: **OŠETŘOVATELSTVÍ**
 Studijní obor: **VŠEOBECNÁ SESTRA – prezenční forma studia**
 Název práce: *VÝSKYT OČNÍCH VAD U DĚTÍ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU – POROVNÁNÍ ČESKA REPUBLIKY
A SLOVENSKA*
 Akademický rok: **2013/2014**

Hodnocení	1	2	3	4
Celkové rozvržení práce		X		
Úroveň zpracování teoretických poznatků		X		
Úroveň zpracování vlastních poznatků				X
Analýza a interpretace výsledků				X
Praktická aplikace výsledků			X	
Přiměřenost a způsob citace literatury		X		
Formální a grafické zpracování	X			
Úroveň jazyka	X			

Stupnice hodnocení úrovně:
 výborná = 1
 velmi dobrá = 2
 dobrá = 3
 nevyhovující – 4
 (označte křížkem)

Připomínky oponenta práce, zdůvodnění celkového hodnocení:
 (povinné vyplnit)

V teoretické části bakalářské práce je nedostatečně zpracována kapitola 6 Prevence očních vad. Chybí zmínka o sledování vývoje zraku a screeningu očních vad v rámci preventivních prohlídek u praktického lékaře pro děti a dorost, není zmíněn vývoj dětského zraku a nedostatečně je rovněž zpracována část zabývající se vybavením oftalmologického pracoviště. Chybně je mezi refrakční oční vady zařazeno šilhání. Vůbec není zmíněna skutečnost, že lidské oko podléhá od narození vývoji, že téměř všechny děti se rodí dalekozraké a s růstem předozadního průměru oka míra hypermetropie klesá.

V teoretické části bakalářské práci jsou jen částečně použity zdroje, které jsou uvedeny v jejím zadání.

V praktické části autorka zpracovává a porovnává data získaná od Lions clubu, ale zcela nedostatečně je však popsán vzorek respondentů (kapitola 11) a metodika zpracování dat (kapitola 12). Není zcela jasné z jakých dat autorka porovnává výskyt zjištěných očních vad v České republice a ve Slovenské republice. Je toto srovnání provedeno na základě dat získaných pouze z Plzeňského kraje? A jaká data jsou použita ze Slovenské republiky? Obdobná data analyzovala ve své bakalářské práci Denisa Rejdovjanová: Prevence očních vad v Plzeňském kraji, ZČU Plzeň: 2014, ale údaje použité v obou pracích se neshodují. Jak došla autorka k prezentovaným údajům?

Navržené celkové hodnocení	–výborně	velmi dobře	–dobře–	nevyhovující
-----------------------------------	----------	-------------	---------	--------------

(neaplikovatelné škrtněte)

Datum: *15/7 2014*

Podpis: *Mgr. Kamila Blovková*

Lions club provádí měření a sumarizuje výsledky vždy za určitý školní rok, autorka však uvádí data za rok kalendářní. Ani sečtením počtů provedených měření v Plzeňském kraji prezentovaných na stránkách Lions clubu v jednotlivých kalendářních letech nezískávám údaje, se kterými autorka pracuje. (Autorka pracuje s menším počtem měření než byla dle dostupných informací provedena v Plzeňském kraji, a to je jejím cílem porovnat údaje za Českou republiku).

V analýze a prezentaci zpracovávaných dat jsou hrubé chyby a nedostatky, špatně jsou stanoveny předpoklady, zcela chybně hodnotící kritéria pro jejich posouzení, v grafech jsou nesprávně pojmenovány kategorie dat. Grafy nepředkládají data v souvislostech s jednotlivými předpoklady. V datech, která jsou prezentována a analyzována, se objevují hrubé chyby – např. graf č. 4 udává, že v roce 2011 bylo na Slovensku 235 dětí s pozitivním nálezem oční vady, v grafu č. 19 je uvedeno, že v roce 2011 na Slovensku trpělo oční vadou 103 chlapců, graf č. 22 uvádí 131 dívek, mělo by tedy platit, že 103 chlapců + 131 dívek = 235 dětí se zjištěnou oční vadou (správně jen 234).

Grafy v praktické části jsou zbytečně prezentovány po jednotlivých letech a kritériích zvláště - výskyt očních vad v roce 2011, výskyt očních vad v roce 2012 atd. (viz seznam grafů str. 71), mnohem přehlednější by byla jejich sumarizace za celé hodnocené období podle vybraného kritéria např. výskyt očních vad v letech 2011 až 2013 v České a Slovenské republice. Grafy by pak lépe znázorňovaly vývoj v čase. Dále jsou analyzovány v samostatných grafech opět odděleně jednotlivé zjištěné oční refrakční vady, znovu po jednotlivých rocích - co rok to graf, co graf to jeden typ oční vady. Plně by dostačoval jeden graf, který by mapoval všechny typy zjištěných očních vad naráz - výskyt dalekozrakosti, krátkozrakosti, astigmatismu, šilhání v jednotlivých letech.

V grafu č. 4 jsou znázorněny děti se zjištěnou dalekozrakostí, druhou kategorií grafu tvoří děti s jinou zjištěnou oční vadou. Tato kategorie dat je však nesprávně označena jako „dalekozrakost se neprojevila“. Do takto nazvané kategorie by však měli být započteny i děti, u kterých nebyla žádná oční vada zjištěna (také se u nich dalekozrakost neprojevila). Totožně chybné označení kategorií v grafech se vyskytuje obdobně téměř u všech dalších grafů.

Pomineme - li zcela náhodné stanovení předpokladů (nemají žádný logický podklad v teoretické části práce - proč by mělo být více vad u dívek v ČR? P4: dalekozrakost bude více v ČR, P8: dalekozrakost bude více u dívek v ČR, P9: dalekozrakost bude více u chlapců v ČR, pak je třeba zdůraznit zcela chybně stanovená kritéria na základě kterých jsou předpoklady testovány. Kritérium například k předpokladu č. 2 stanovuje, že „alespoň u 55% dívek České republiky se bude vyskytovat vada“ nebo kritérium předpokladu č. 4 - „v ČR přesáhne dalekozrakost 55%“. Je obecně známo, že oční vada je zjištěna u každého 11. - 12tého dítěte, sama autorka práce na straně č. 32 píše, že refrakční vady se vyskytují u 7% vyšetřovaných dětí. Obdobně chybně jsou stanovena kritéria i u ostatních předpokladů. Pro srovnání výskytu zjištěných očních vad u více oblastí by byl vhodnější předpoklad o kolik % se bude výskyt lišit. Vzhledem ke špatně stanoveným kritériím jsou následně logicky předpoklady špatně vyhodnoceny. Např. P1: Předpokládám, že více očních vad se bude vyskytovat na Slovensku je vyhodnocen jako nepotvrzený i přes to, že v roce 2011 mělo zjištěnou refrakterní oční vadu 34,6% vyšetřených dětí (v ČR 30,8%), 2012: 34,7% (v ČR 26%), 2013: 33,5% (ČR 26,0%) a z čísel je patrné, že více očních vad bylo odhaleno skutečně na Slovensku.

V diskusi k předpokladu č. 3, který analyzuje výskyt očních vad u chlapců autorka srovnává výskyt vad v roce 2012 u **slovenských dívek** a českých chlapců (str. 84). V diskusi je dále chybně uvedeno, že v roce 2011 trpělo dalekozrakostí 65,2% českých dětí (str. 84) - správně jde o 65,2% dětí z 30,8% dětí u kterých byla oční vada zastižena, 69,2% dětí refrakterní oční vadu zjištěnu nemělo.

Z předpokladu č. 8 není jednoznačné, zda se vyšší výskyt dalekozrakosti u dívek v ČR posuzuje vůči chlapcům v ČR nebo dívkám na Slovensku.

V diskusi postrádám úvahu o tom, zda rodiče dětí, u kterých byla zachycena oční vada a doporučeno vyšetření u očního lékaře, toto doporučení využili a zda se oční vada potvrdila a děti se začaly léčit.

15/4 2014

Mgr. Kar. G. A. P.

Dotazy a připomínky:

1. Na základě jakých dat byl porovnáván výskyt očních vad u dětí v České republice a ve Slovenské republice?
2. Jaký je harmonogram screeningových vyšetření dětí u praktického lékaře pro děti a dorost, kdy a jak se vyšetřuje zrak u dětí v rámci preventivních prohlídek?

Datum: 15.7.2014

Podpis:

